

Oberek

Wraz z [kujawiakiem](#) i [mazurem](#) (mazurkiem) należy do grupy tańców mazurkowych, których rozróżnienie wyłącznie na podstawie cech budowy utworu bywa trudne, a nawet niemożliwe

Oberek jest jednak najszybszym z tańców mazurkowych, stąd też na wsi nie występuje w postaci wokalnej: wartości rytmiczne są zbyt drobne. Z tego samego powodu [rubato](#) w oberku jest najsubtelniejsze ze wszystkich tańców mazurkowych. Najczęściej wszystkie trzy miary taktu są jednakowo akcentowane.

Nazwa oberka pochodzi od obrotowych figur tańca i pojawia się (w formie *obertas*) już w roku 1697 w *Lanczaftach* Adama Korczyńskiego – na pół wieku przed tym, nim zapisano nazwę *mazur*. Powoduje to małe zamieszanie, bo tancerze mogą się obracać w tańcach zarówno trójmiarowych, jak i dwumiarowych. W południowej Polsce *obertas*, *obyrtka* czy *obyrtany* nie mają nic wspólnego z mazurkiem – są w takcie parzystym. Na Mazowszu i Radomszczyźnie jednak oberek jest zawsze krewnym mazurka. Miewał też inne nazwy (np. *drobny*, *okrągły*). Na weselach tańczony był jako część *kompletu* z kujawiakiem i [polką](#). Świadkiem tej manieri musiał być [Fryderyk Chopin](#), bo jego mazurki bardzo rzadko ograniczają się do jednej odmiany tańca: kompozytor najczęściej łączył je w ramach jednego utworu. Oberek zwany jest czasem również *obertasem*, a w niektórych regionach kraju mówią nań: ober.

Oberek – pod takim tytułem – był ulubioną formą [Grażyny Bacewicz](#). Skomponowała oberki na orkiestrę, na [klarnet](#) i [fortepian](#), na [skrzypce](#) i fortepian. Często też przemyślała ten taniec pod płaszczykiem innych form: finałowa *Toccata z II Sonaty fortepianowej* wykorzystuje oberek jako refren. Oberki pisali także [Henryk Wieniawski](#), [Karol Szymanowski](#) i Roman Statkowski.

dr Krzysztof Komarnicki

Zobacz, jak się tańczy [oberka](#).

Materiał z portalu www.tance.edu.pl udostępniony dzięki uprzejmości Instytutu Muzyki i Tańca.